

No tot està perdut, però és molt urgent actuar

written by Pep Puig i Boix | 4 de gener de 2019

En el marc de la [24 Conferència de les Parts signants de la Convenció Marc de les NNUU sobre canvi climàtic](#) (COP24-UNFCCC), van veure la llum dos importants informes referents a l'energia: un, relatiu als progressos en el compliment de la reducció d'emissions, el [Climate Change Performance Index 2019](#) (CCPI 2019) i un altre, que modela el sistema energètic europeu cap a un horitzó 100% renovable, el [Global Energy System Based on 100% Renewable Energy: Energy Transition in Europe Across Power, Heat, Transport and Desalination Sectors](#) (100% ETEU).

El CCPI, és fruit del Treball de [Germanwatch](#), [New Climate Institute](#) i [Climate Action Network International](#) i es publica anualment coincidint amb les COP. **El CCPI és una eina dissenyada per millorar la transparència en les polítiques climàtiques internacionals.** El seu objectiu és exercir pressió política i social en aquells països que, fins ara, no han pres mesures ambiciosos en matèria de protecció del clima. També té com a objectiu destacar els països amb millors pràctiques polítiques de clima. Sobre la base de criteris estandarditzats, **l'índex avalua i compara l'esforç de protecció del clima de 60 països** (inclosa la UE globalment), que en conjunt **són responsables de més del 90 per cent de les emissions globals** de gasos d'efecte hivernacle (GEH).

Vegem les principals conclusions de l'CCPI 2019. Després de tres anys consecutius d'emissions de CO2 estables, les emissions estan augmentant de nou. L'índex de comportament davant el canvi climàtic 2019, publicat el passat 10/12/2018 a la COP24 a Katowice, mostra que només uns pocs països han començat a implementar estratègies per limitar l'escalfament global per sota de 2 o fins i tot 1,5°C. Si bé hi ha un

creixement i una competitivitat continuada de l'energia renovable, especialment en els països que abans tenien una baixa participació, el CCPI 2019 mostra una manca de voluntat política de la majoria dels governs per eliminar els combustibles fòssils amb la velocitat necessària. Per això, en la majoria dels països, l'avaluació de la política climàtica realitzada per experts nacionals és significativament més baixa que en els últims anys.

Els tres primers llocs del rànquing CCPI 2019 romanen buits, perquè cap dels 56 països o la UE estan clarament en una trajectòria molt per sota dels 2°C en el seu comportament general. En total, el comportament dels països i el nivell d'implementació no són prou alts. Niklas Höhne del *New Climate Institute*, coautor de l'informe va afirmar en la presentació: "Hi ha punts brillants en totes les categories, però cap país té un bon comportament en totes les categories. Si tots els països seguissin als líders, es farien grans passos cap a l'objectiu de no aconseguir els 2°C".

Amb classificacions bones en emissions i energies renovables, **Suècia** lidera novament el rànquing (Rang 4), seguit pel **Marroc**, que va augmentar significativament la seva participació en la capacitat d'energia renovable i té un ambiciós objectiu climàtic nacional. **Índia** avança al rang 11 com a resultat d'un millor comportament en energia renovable, nivells comparativament baixos d'emissions per càpita i un objectiu de mitigació relativament ambiciós per 2030.

Alemanya torna a caure, des del lloc 22 al lloc 27 i ara està en el mig dels països de comportament mitjà. El país mostra un comportament relativament baix en la categoria d'emissions, les emissions no han disminuït des de 2009. Té una qualificació mitjana pel que fa a l'energia renovable i la política climàtica. Jan Burck de *Germanwatch* i coautor de l'informe, va explicar durant la presentació: "Encara falten les decisions sobre una eliminació gradual del carbó o una estratègia per desfossilitzar el sector del transport. A més,

encara no s'ha implementat un esquema de fixació de preus de CO2 per garantir la reducció d'emissions en tots els sectors. Això porta a una qualificació de política nacional més baixa en comparació amb els últims anys. Però el govern té l'oportunitat de millorar la seva qualificació novament amb una forta llei de protecció del clima el que ve".

Xina puja al rang 33, per primera vegada en el grup dels països amb un comportament mitjà. El seu comportament va ser relativament bo pel que fa a la seva tendència d'emissions de 2014 a 2016, però les emissions van començar a augmentar de nou recentment. La qualificació general alta a la categoria de política climàtica reflecteix el progrés del govern en la regulació de les emissions industrials, la construcció d'emissions i un reeixit pla de suport a les energies renovables.

En el grup de països amb una comportament baix trobem gairebé la meitat dels països del G-20: **Japó** (49), **Turquia** (50), **Federació de Rússia** (52), **Canadà** (54), **Austràlia** (55), **Corea** (57) i – en el part inferior del rànquing – **EEUU** (59) i **Aràbia Saudita** (60). EEUU va tornar a perdre diversos llocs a causa del seu baix o molt baix comportament en les emissions de GEH, energia renovable i ús d'energia. Els experts dels EEUU van qualificar la política climàtica de l'administració Trump molt baixa, però ressalten algunes senyals positives causa de l'acció climàtica en diversos estats i ciutats i pel fet que els demòcrates prometen impulsar la política climàtica amb la seva nova majoria a la Cambra de Representants. Jan Burck, va comentar: "Amb base en els desenvolupaments tecno-econòmics dels últims anys, el retard en la implementació de solucions amb baixes emissions de carboni difícilment pot justificar-se. Si bé la cimera del G-20 ha demostrat un fort suport de 19 països per donar suport l'Acord de París, la voluntat política d'aquests governs d'establir els marcs i incentius adequats per a la seva implementació nacional encara no es reflecteix en aquestes paraules ".

Pel que fa al **Regne d'Espanya**, s'observa que ocupa el lloc 35 del rànquing (entre 60), amb un comportament baix, darrere de països com **Bielorússia, Grècia, Xina i Argentina**.

L'informe 100% ETEU és un estudi de simulació de la Transició Energètica a Europa i forma part de l'estudi *Global Energy System based on 100% Renewable Energy*, promogut pel [Energy Watch Group](#) (una xarxa mundial independent formada per científics i parlamentaris, sense ànim de lucre i sense afiliació política) i que ha estat cofinançat per la Fundació Federal Alemanya per al Medi Ambient (DBU) i la Fundació Mercator.

És el primer estudi de modelització científica de la seva classe que ha simulat una transició energètica completa a Europa a través dels sectors de l'energia, la calor, el transport i la dessalinització per a l'any 2050

És el primer estudi de modelització científica de la seva classe que ha simulat una transició energètica completa a Europa a través dels sectors de l'energia, la calor, el transport i la dessalinització per a l'any 2050. L'estudi s'ha publicat després d'aproximadament quatre anys i mig de recopilació de dades i modelització tècnica i financera, i va implicar la tasca d'investigació i anàlisi d'un total de 14 científics.

«Aquest informe confirma que la transició a una energia 100% renovable a tots els sectors és possible i que no és més costosa que el sistema energètic actual», va dir Hans-Josef Fell, ex parlamentari alemany i president de l'*Energy Watch Group*, durant la conferència de premsa de la COP24. «Demostra que Europa pot passar-se a un sistema energètic de zero emissions. Per tant, els líders europeus poden i han de fer molt més per la protecció del clima que el que està avui sobre la taula. »

Els principals troballes clau de l'estudi *100% Renewable*

Energy Transition in Europe es detallen a continuació:

- **La transició requerirà una electrificació massiva** en tots els sectors que utilitzen energia. La generació total superarà entre quatre i cinc vegades la de 2015, i l'electricitat representarà més del 85% de la demanda d'energia primària el 2050. Al mateix temps, **el consum de combustibles fòssils i nuclear s'eliminen per complet** en tots els sectors.
- **La generació d'electricitat** en el sistema energètic 100% renovable **consistirà en una combinació de fonts d'energia:** solar fotovoltaica (62%), eòlica (32%), hidroelèctrica (4%), bioenergia (2%) i geotèrmica (<1%).
- L'energia eòlica i solar representen el 94% del subministrament total d'electricitat per a 2050, i aproximadament el 85% del **subministrament d'energia renovable provindrà de la generació descentralitzada** local i regional.
- **L'energia 100% renovable no és més cara:** el cost anivellat de l'energia per a un sistema energètic plenament sostenible a Europa es manté estable, oscil·lant entre els 50-60 €/MWh al llarg de la transició.
- **Les emissions anuals de gasos d'efecte hivernacle d'Europa disminueixen constantment durant la transició,** en tots els sectors, d'aproximadament 4.200 milions de tones equivalents de CO₂ el 2015 a zero fins a l'any 2050.
- **Un sistema d'energia 100% renovable donaria feina a entre 3 i 3,5 milions de persones.** Els aproximadament 800.000 llocs de treball de la indústria europea del carbó el 2015 es reduiran a zero d'aquí al 2050 i es compensaran amb més d'1,5 milions de nous llocs de treball en el sector de les energies renovables.

Aquest pioner treball de modelització, ha estat desenvolupat

per la [Universitat LUT](#) (una puntera universitat finlandesa especialitzada en tecnologia i economia), i calcula una combinació òptima de tecnologies basades en fonts d'energia renovables disponibles localment al món, estructurades en 145 regions, i determina la via de transició energètica més rendible per al subministrament d'energia amb una resolució horària durant tot un any de referència. **L'escenari de transició energètica global es porta a terme en períodes de 5 anys des de 2015 fins a 2050.** Els resultats s'agrupen en **nou grans regions del món**: Europa, Euràsia, Orient Mitjà i Àfrica del Nord, Àfrica subsahariana, ASACR, Àsia nord-oriental, Àsia sud-oriental, Amèrica del Nord i Amèrica del Sud.

El que confirmen els dos informes és que és molt urgent actuar per combatre de manera efectiva al canvi climàtic i que disposem dels coneixements i les tecnologies suficients, per a realitzar la Transició cap al 100% renovable a Europa

El que confirmen els dos informes és que és molt urgent actuar per combatre de manera efectiva al canvi climàtic i que disposem dels coneixements i les tecnologies suficients, per a realitzar la Transició cap al 100% renovable a Europa i que aquesta és econòmicament, social i ecològica avantatjosa, per transformar radicalment els sistemes energètics bruts, ineficients i injustos que hem heretat del passat.

I la barrera més important ja no és ni la disponibilitat tècnica ni la viabilitat econòmica, sinó la voluntat política.